

Першы Грамадскі форум Літвы і Беларусі «Што нас аб'ядноўвае?»

(26–27 кастрычніка 2018 года, Клайпеда)

Літва і Беларусь – гэта не толькі краіны-суседзі. Народы гэтых дзяржаў, акрамя гісторыі, якая сягае сваімі каранямі ў старажытныя часы, аб'ядноўваюць шырокамаштабныя эканамічныя і культурныя сувязі. Літоўцы жывуць у Беларусі, і беларусы пражываюць у Літве. Асаблівую сувязь паміж краінамі пацвярджаюць супольныя народныя сімвалы, такія як гістарычная сталіца Вялікага Княства Літоўскага – Вільня. Жыхарам гэтых краін дарагія агульныя гістарычныя асобы: вялікі князь Вітаўт (Вітаўтас), князі Радзівілы, Касцюшка, Каліноўскі і многія іншыя. Многае паказвае, што грамадскія і міждзяржаўныя адносіны мусяць быць выдатнымі, але гэта не так.

Існуюць рознагалосі з нагоды будаўніцтва беларускай АЭС у Астраўцы. Шмат хто ў Літве занепакоеныя пытаннем: ці ўдасца Беларусі захаваць сваю дзяржаву? Большасць літоўцаў крытычна ставяцца да палітычнага ладу Беларусі. У Беларусі, у сваю чаргу, многія насцярожана ўспрымаюць еўраатлантычную інтэграцыю Літвы, яе актыўную знешнепалітычную пазіцыю ў рэгіёне. Гэтыя вельмі складаныя пытанні ўплываюць на адносіны паміж краінамі, і наўрад ці палітыкам з абодвух бакоў удасца канчаткова дамовіцца.

На жаль, існуючыя праблемы сталі дамінаваць у двухбаковых стасунках. Акрамя іншага, шмат недамоўленасцяў узнікае па гістарычных тэмах, якія, на першы погляд, павінны аб'ядноўваць нацыі. Усё гэта не толькі ўскладняе палітычныя адносіны, але і перашкаджае развіццю сувязяў паміж інтэлектуаламі, дзеячамі культуры, бізнесу і навукі.

Так не павінна быць. Не забываючы існуючых праблем, мы павінны імкнуцца шукаць пункты судакранання па агульных для нас пытаннях і праблемах. Пачатак дыялогу і наладжванне супрацоўніцтва на будучыню з'яўляецца галоўнай мэтай першага Грамадскага літоўска-беларускага форуму.

Місія форуму – пашырэнне неформальнага, грамадзянскага дыялогу паміж Беларуссю і Літвой з мэтай абмеркавання перспектывы і праблем міждзяржаўнага супрацоўніцтва, паглыбленне ўзаемаразумення і павагі паміж краінамі ды народамі Літвы і Беларусі.

У працы Форума прымуць удзел 100 прадстаўнікоў акадэмічнай сферы, бізнесу, экспертнай супольнасці і афіцыйных структур Літвы і Беларусі.

Арганізатарамі форуму выступаюць муніцыпалітэт горада Клайпеда, Клайпедскі ўніверсітэт, а таксама шэраг грамадскіх арганізацый і ініцыятыў: Форум дыялогу і супрацоўніцтва імя Ежы Гедройца, Інстытут Вялікага Княства Літоўскага, Інстытут "Палітычная сфера".

<http://klaipedosforumas.lt>

Праграма першага Грамадскага форуму Літвы і Беларусі

«Што нас аб'ядноўвае?»

(26–27 кастрычніка, Клайпеда)

Патранат: мэр горада Клайпеда – Вітаўтас Грубляўскас (Vytautas Grubliauskas).

Арганізатары форуму: Муніцыпалітэт горада Клайпеда, Клайпедскі ўніверсітэт, Форум дыялогу і супрацоўніцтва імя Ежы Гедройца, Інстытут Вялікага Княства Літоўскага, Інстытут "Палітычная сфера".

26 кастрычніка

да 14.00. Прыбыццё ўдзельнікаў

15.00–15.30 **Адкрыццё форуму, уступная прамова:** Вітаўтас Грубляўскас, мэр г. Клайпеда

15.30–18.10 **Сесія 1. Гістарычная памяць, якая яднае і разлучае**

Мадэратар: Русціс Камунтавічус (Rustis Kamuntavičius), дырэктар Інстытута Вялікага Княства Літоўскага.

15.30–16.10 **Панэль 1. Вільня – горад, які аб'ядноўвае літоўцаў і беларусаў?**

Удзельнікі:

Альфрэдас Бумблаўскас (Alfredas Bumblauskas), Віленскі ўніверсітэт
Прадстаўнік Беларусі (tbc)

16.10–16.40 Кава-паўза

16.40–17.20 **Панэль 2. Вітаўт і Грунвальд – нацыянальныя міфы, якія злучаюць?**

Удзельнікі:

Дангірас Мачуліс (Dangiras Mačiulis), Інстытут гісторыі Літвы
Алег Дзярновіч, Інстытут гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі

17.20–18.00 **Панэль 3. Тадэвуш Касцюшка і Кастусь Каліноўскі – міфы, якія аб'ядноўваюць літоўцаў і беларусаў**

Удзельнікі:

Раса Чэпайтэне (Rasa Šepalienė), Інстытут гісторыі Літвы
Алесь Смалянчук, Варшаўскі ўніверсітэт

18.00–18.30 Кава-паўза

18.30–20.00 **Круглы стол: Вялікае Княства Літоўскае – агульная літоўска-беларуская дзяржава?**

Мадэратар: Віргініюс Савукінас (Virginijus Savukynas), журналіст літоўскага радыё і тэлебачання LRT

Удзельнікі:

Артурас Дубоніс (Artūras Dubonis), Інстытут гісторыі Літвы
Русціс Камунтавічус (Rustis Kamuntavičius), Інстытут Вялікага Княства Літоўскага

Аляксандр Груша, Нацыянальная акадэмія навук Беларусі (tbc)
Андрэй Казакевіч, Інстытут “Палітычная сфера”

20.00 Гала-вячэра

27 кастрычніка

10.00–12.00 *Сесія 2. Межы і міграцыя: выклікі і магчымасці*

Мадэратар: Вітаўтас Бруверыс (Vytautas Bruveris), аглядальнік газеты *Lietuvos rytas*

Удзельнікі:

Рэнатас Пажэла (Renatas Požėla), камандуючы Службай аховы дзяржаўнай мяжы Літоўскай Рэспублікі

Эвеліна Гудзінскайце (Evelina Gudzinskaitė), дырэктар Дэпартамента міграцыі, установы пры Міністэрстве ўнутраных спраў Літоўскай Рэспублікі

Начальнік адзела міграцыйных службаў Беларусі (tbc)

Віціс Юрконіс (Vytis Jurkonis), праграмны дырэктар і глава Віленскага бюро Freedom House

11.20–12.00 *Дыскусія*

12.00–14.00 Перапынак на абед

14.00–15.30 *Круглы стол: Бізнэс як сродак, што аб'ядноўвае літоўцаў і беларусаў*

Мадэратар: Аўрымас Перэдзініс (Aurimas Peredinis), журналіст радыё *Žinių radijas*

Удзельнікі: Мікалай Логвін, ганаровы консул Рэспублікі Беларусь у Літве; Відмантас Дамбраўскас (Vidmantas Dambrauskas), прэзідэнт Асацыяцыі сцівідарных кампаній Літвы; Дзмітрый Сабалеўскі, уласнік Glassbel; Рычардас Малінаўскас (Ričardas Malinauskas), мэр горада Друскінінкай (tbc).

15.30–16.00 Кава-паўза

16.00–18.00 *Заклучная дыскусія «Што робім?»:* прэзентацыя сумесных ініцыятыў

Мадэратар: Рымвідас Валатка (Rimvydas Valatka), незалежны журналіст

18.00–18.20 *Закрыццё першага Грамадскага форуму Беларусі і Літвы*